การใช้งานระบบปฏิบัติการ Windows XP

ตอนที่ 1

ระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows XP

จากตอนที่ผ่านมาได้กล่าวถึงส่วนประกอบต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ และหลักการทำงาน รวมถึงหน้าที่ของแต่ละส่วนประกอบว่ามีการทำงานสัมพันธ์กันอย่างไร ในตอนนี้จะได้กล่าวถึง องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นั่นก็คือ ระบบปฏิบัติการ หรือ Operating System เป็นซอฟต์แวร์ที่มีความสำคัญชนิดหนึ่ง ซึ่งระบบปฏิบัติการที่เป็นที่นิยมและรู้จักกันอย่าง แพร่หลายในขณะนี้คงหนีไม่พันระบบปฏิบัติการวินโดวส์ ที่ได้พัฒนามาจนถึงขณะนี้ก็คือ Microsoft Windows XP

ดังนั้นเมื่อเริ่มใช้งานคอมพิวเตอร์ ควรจะต้องรู้จักหลักการทำงานของ Microsoft Windows กันเสียก่อน ว่ามีขั้นตอนและหลักการทำงานอย่างไร รวมถึงส่วนประกอบต่างๆ ของวินโดวส์ เพื่อ เป็นพื้นฐานในการใช้งานโปรแกรมประยุกต์อื่นๆ ต่อไป

การเปิดใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์

- เปิดสวิตช์เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการใช้ระบบก็จะทำการรัน โปรแกรมระบบปฏิบัติการวินโดวส์ขึ้นมาโดยอัตโนมัติ จะปรากฏหน้าต่างสำหรับให้ ผู้ใช้เลือกชื่อผู้ใช้งาน (Welcome Screen) ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ส่วนนี้ขึ้นอยู่กับ ผู้ติดตั้งว่าได้กำหนดชื่อผู้ใช้ไว้กี่ราย
- 2. คลิกเลือกชื่อผู้ใช้งาน
- ระบุรหัสผ่านสำหรับเข้าสู่การใช้งาน (ในกรณีที่ผู้ที่ติดตั้งวินโดวส์ ไม่ได้กำหนด รหัสผ่านไว้ ก็ไม่มีกล่องข้อความนี้ปรากฏขึ้นมา)
- คลิกที่ปุ่มลูกศรข้าง ๆ ถ้าผู้ใช้งานพิมพ์รหัสถูกต้องก็จะสามารถเข้าใช้งาน หรือกดปุ่ม
  Enter ที่แป้นพิมพ์

ภาพที่ 1-1 แสดงตัวอย่างหน้าจอ Welcome Screen เพื่อเลือกชื่อผู้ใช้งาน และพิมพ์รหัสผ่าน

ส่วนประกอบพื้นฐานของหน้าจอ

หลังจากที่เราได้ทำการเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งระบบปฏิบัติการวินโดวส์ และได้ เข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้วจะปรากฏภาพหน้าจอ ซึ่งเป็นส่วนประกอบพื้นฐานของหน้าจอวินโดวส์ ดังภาพ

ภาพที่ 1-2 แสดงส่วนประกอบพื้นฐานของหน้าจอ

โดยเราจะแบ่งหน้าจอของวินโดวส์ออกเป็น 6 ส่วนด้วยกัน คือ

1. Desktop Area	เป็นฉากหลังของพื้นที่ทำงานต่างๆ ของวินโดวส์ เปรียบเสมือนกับ การจำลองเอาโต๊ะทำงานที่เราใช้งานในชีวิตประจำวันมาไว้บน จอภาพ เพราะฉะนั้นเวลาที่เราทำงาน ขีดเขียน หรือพิมพ์งานต่างๆ บนจอภาพก็เปรียบเสมือนกับการที่เราได้ทำงานบนโต๊ะทำงาน นั่นเอง
2. Icons	เป็นรูปภาพกราฟิกเล็ก ๆ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของงานหรือ โปรแกรมที่เก็บอยู่ภายในเครื่อง ซึ่งเรามีการเรียกใช้งานบ่อย ๆ เรา นำไอคอนเหล่านี้มาวางไว้บนพื้นที่ Desktop เพื่อความสะดวกใน การเรียกใช้งานโปรแกรม ซึ่งถ้าจะนำไปเปรียบกับชีวิตการทำงาน ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน งานที่เราทำบ่อย ๆ เราก็จะนำมาวางไว้บน โต๊ะทำงานเช่นกันเพื่อความสะดวกในการหยิบมาใช้งาน
3. Start Button	เป็นเมนูหรือปุ่มที่ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานกับคอมพิวเตอร์ เราสามารถจะเข้าถึงไฟล์โปรแกรมรวมทั้งการปรับแต่งส่วนต่าง ๆ ของระบบได้

4. Taskbar	เป็นแถบที่ใช้สำหรับแสดงโปรแกรมหรือแอพลิเคชั่นที่กำลังถูกเปิด
	ใช้งานอยู่ในขณะนั้น เพื่อบอกให้ผู้ใช้ทราบว่ากำลังเปิดใช้งาน
	โปรแกรมใดอยู่บ้าง และเป็นส่วนที่ช่วยในการเข้าถึงโปรแกรมที่เรา
	เปิดอยู่ได้อย่างรวดเร็วด้วย ซึ่งเราสามารถที่จะเคลื่อนย้ายและ
	ปรับแต่งทาสก์บาร์ได้
5. Quick Launch	เป็นคุณสมบัติใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามาและฝังตัวอยู่ในทาสก์บาร์ ที่
	จะช่วยให้สามารถเรียกใช้โปรแกรมต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และ
	ควิกลอนซ์สามารถที่จะเคลื่อนย้ายได้
6. System Tray	เป็นส่วนที่แสดงโปรแกรมต่างๆ ที่ถูกรันอยู่เป็นฉากหลัง และจะ
	แสดงสถานะของโปรแกรมต่างๆ ด้วย เช่น ภาษา เวลา

lcons ที่สำคัญบน Desktop Area

โดยปกติแล้วเมื่อเครื่องของเราติดตั้งระบบปฏิบัติการวินโดวส์เรียบร้อยแล้ว เมื่อเปิดเครื่อง ขึ้นมาก็จะปรากฏไอคอนจำนวนหนึ่งขึ้นมาบน Desktop Area ซึ่งไอคอนที่สำคัญเหล่านี้ ได้แก่

ไอคอน	หน้าที่
My Computer	เป็นโฟลเดอร์สำหรับแสดงและการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ที่มีภายในเครื่อง รวมทั้งการเข้าไปปรับแต่งระบบต่างๆ ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ของเรา
My Documents	เป็นโฟลเดอร์ที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมงานเอกสาร และรูปภาพต่างๆ ที่เรา สร้างขึ้นมาหรือนำมาจากที่อื่นเข้ามาเก็บไว้
My Network Places	เป็นโปรแกรมสำหรับแสดงรายชื่อคอมพิวเตอร์ที่อยู่ภายในเครือข่ายเดียวกัน และสามารถใช้งานทรัพยากรในระบบเครือข่ายร่วมกันได้ แต่ถ้าหากเครื่อง คอมพิวเตอร์ของเราไม่ได้ติดตั้งการ์ดเครือข่าย (LAN Card) ก็จะไม่แสดง ไอคอนนี้ขึ้นมา
Internet Explorer	เป็นโปรแกรมประเภท Web Browser สำหรับการท่องอินเตอร์เน็ต ที่แถมมา พร้อมกับวินโดว์
www. Recycle Bin	เป็นโฟลเดอร์ที่ใช้สำหรับเก็บงานและโปรแกรมที่ถูกลบมาจากส่วนอื่นๆ ใน เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเราสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ถ้าต้องการ

ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงรายละเอียดของไอคอนที่สำคัญซึ่งติดตั้งมาพร้อมกับตัววินโดวส์ ส่วนไอคอนที่นอกเหนือจากนี้ผู้ใช้สามารถสร้างขึ้นมาใช้งานเอง เพื่อสะดวกในการเรียกใช้ โปรแกรมหรือที่เรียกว่า Shortcut ซึ่งจะมีการแนะนำวิธีการสร้างในตอนต่อๆ ไป

ลักษณะของตัวชี้เมาส์

ภาพที่ 1-3 แสดงลักษณะของตัวชี้เมาส์แบบต่างๆ

การใช้เมาส์

เมาส์เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการการสั่งงานต่าง ๆ บนวินโดวส์ โดยปกติเมาส์จะใช้ งานร่วมกับคีย์บอร์ด ในการซี้ตำแหน่งและนำข้อมูลเข้า โดยมีรูปแบบการใช้งานพื้นฐาน ดังนี้

การเลื่อนตัวชี้เมาส์ (Mouse Pointer)

เป็นการเลื่อนเมาส์ไปบนโต๊ะหรือแผ่นรองเมาส์ (Mouse Pad) เพื่อเลื่อนตัวชี้เมาส์ไปยัง ตำแหน่งที่เราต้องการ

การคลิก (Click)

เป็นการกดที่ปุ่มซ้ายของเมาส์ 1 ครั้งแล้วปล่อยอย่างรวดเร็วทันที ใช้สำหรับการเลือกวัตถุ หรือคำสั่งที่ต้องการ

ภาพที่ 1-4 แสดงรูปตัวอย่างการคลิกเมาส์

การดับเบิ้ลคลิก (Double Click)

เป็นการกดที่ปุ่มซ้ายของเมาส์ 2 ครั้งติดต่อกันแล้วปล่อยอย่างรวดเร็วทันที ใช้สำหรับเปิด หน้าต่างโปรแกรมต่าง ๆ ขึ้นมาใช้งาน

ภาพที่ 1-5 แสดงรูปตัวอย่างการดับเบิ้ลคลิกเมาส์

การคลิกเมาส์ปุ่มขวา (Right Click)

เป็นการกดที่ปุ่มขวาของเมาส์ 1 ครั้ง แล้วปล่อยอย่างรวดเร็วทันที ใช้สำหรับการเรียกเมนู คำสั่งลัดขึ้นมาใช้งาน

ภาพที่ 1-6 แสดงรูปตัวอย่างการคลิกเมาส์ปุ่มขวา

การลากเมาส์ (Drag & Drop)

เป็นการกดที่ปุ่มซ้ายของเมาส์ค้างไว้ แล้วลากไปยังตำแหน่งที่ต้องการ จากนั้นค่อยปล่อย ปุ่มเมาส์ จะใช้สำหรับการเคลื่อนย้ายวัตถุ

ภาพที่ 1-7 แสดงรูปตัวอย่างการลากเมาส์

<u>N</u>

ภาพที่ 1-8 แสดงการใช้งานเมาส์แบบต่างๆ

การปิดวินโดวส์

เมื่อเราต้องการออกจากวินโดวส์เมื่อใช้งานเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องออกจากระบบการ ทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ถูกวิธี ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบวินโดวส์ หรือฮาร์ดดิสก์ สำหรับขั้นตอนในการ Turn off Computer วินโดวส์สามารถทำได้ดังขั้นตอน ต่อไปนี้

- 1. คลิกที่ปุ่ม Start
- 2. คลิกเลือกคำสั่ง Turn off Computer... จะมีกรอบโต้ตอบขึ้นมาให้เลือกรายการดังรูป
- 3. คลิกเลือกรายการคำสั่งที่ต้องการ ดังมีรายการต่อไปนี้
  - Stand By : เป็นการเปลี่ยนโหมดการทำงานของเครื่องให้เข้าสู่โหมดประหยัด พลังงาน โดยที่โปรแกรมและเอกสารต่าง ๆ ยังถูกเก็บอยู่ในหน่วยความจำและ พร้อมที่จะกลับมาทำงานในสภาวะปกติได้ทันที
  - Restart : เป็นการกลับไปเริ่มต้นเข้าสู่วินโดวส์ใหม่อีกครั้ง โดยเครื่องจะให้เรา บันทึกงานทุกอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงให้เรียบร้อยก่อน
  - Turn Off : เป็นการปิดการทำงานของระบบหรือปิดเครื่อง โดยจะต้องทำการ บันทึกงานต่าง ๆ ให้เป็นที่เรียบร้อยเสียก่อน

ภาพที่ 1-9 แสดงขั้นตอนการ Turn off Computer